

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
JĘZYK POLSKI GIMNAZJUM NR 4 W ELBLĄGU
2016/2017

1. W przedmiocie oceny z języka polskiego mieszczą się:

- Znajomość i rozumienie tekstów literackich.
- Umiejętność redagowania wypowiedzi ustnej i pisemnej w różnych formach.
- Sprawności językowe i ortograficzne.
- Rozumienie i używanie pojęć związanych z nauką o języku, literaturą i innymi dziedzinami sztuki.

2. Wypowiedzi ustne.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnej to poprawność i sprawność językowa, adekwatność odpowiedzi na pytania, jakość wiadomości rzeczowych zawartych w odpowiedzi.

3. Wypowiedzi pisemne.

Przy ocenie wypracowań bierzemy pod uwagę:

- zrozumienie tematu,
- zakres jego rozwinięcia,
- zaprezentowaną wiedzę,
- samodzielność i oryginalność ujęcia,
- umiejętność wnioskowania i uogólniania,
- kompozycję (trójdzielność, związek wstępu i zakończenia z tematem),
- styl (zharmonizowanie z treścią, komunikatywność),
- słownictwo (trafny dobór środków językowych),
- poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną,
- wygląd zewnętrzny.

MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA OCENY

Uczeń otrzymuje oceny za:

- testy gramatyczne i literackie,
- prace klasowe,
- dyktanda,
- sprawdziany gramatyczne,
- sprawdziany ze znajomości lektur,
- wypracowania,
- odpowiedzi ustne,
- recytacje,
- samodzielne notatki,
- prace domowe,
- aktywność na lekcji, jest odnotowywana w postaci plusów,
- udział w konkursach,
- systematyczny udział w zajęciach kółka polonistycznego,
- wykonanie pomocy naukowej do pracowni polonistycznej,
- prace dodatkowe dla uczniów chętnych (*za te prace oceny niższe niż bdb wstawiane są do dziennika tylko za zgodą ucznia*).

Uczeń otrzymuje minusy za:

- brak notatek w zeszytach,
- brak pisemnej pracy domowej,
- nieprzygotowanie do lekcji.

POPRAWA OCEN I RODZAJE PRAC

1. Uczeń może poprawić każdą ocenę z pracy klasowej, sprawdzianu i testu w terminie dwóch tygodni od daty otrzymania oceny, którą zamierza poprawić. Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę niedostateczną.
2. Termin poprawy oceny pracy klasowej wyznacza nauczyciel.
3. Poprawić ocenę można tylko jeden raz.
4. Oceny za poprawę będą wpisywane do dziennika.
5. W klasie pierwszej przeprowadza się test diagnozujący, który nie jest zapowiedziany, pełni funkcję diagnozującą.
6. Testy końcoworoczne w klasach pierwszych i drugich oraz próbne w klasach trzecich są obowiązkowe i podlegają ocenianiu.
7. Jeśli uczeń nie pisał sprawdzianu, testu lub pracy klasowej w pierwszym terminie nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku poprzez wpis „nb” (nieobecny).
8. Jeżeli z przyczyn losowych nie pisał sprawdzianu, testu lub pracy klasowej, powinien uczynić to w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły po uprzednim zapoznaniu się z wymaganiami i po uzgodnieniu terminu z nauczycielem. **Niewywiązywanie się z obowiązku napisania sprawdzianu, testu lub pracy klasowej ma wpływ na ocenę semestralną i końcoworoczną.**

PRZEKAZYWANIE UCZNIOM I RODZICOM (PRAWNYM OPIEKUNOM) INFORMACJI O OCENACH CZĄSTOWYCH.

1. Stopnie są jawne dla uczniów i ich rodziców.
2. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń otrzymuje do wglądu podczas lekcji. Rodzice mogą się z nimi zapoznać w czasie zebrań lub po ustaleniu z nauczycielem innego terminu.
3. Uczeń otrzymuje informację o swoich osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć:
A) pisemną – w przypadku prac klasowych, testów, wypracowań literackich,
B) ustną – w przypadku pozostałych form oceniania - nauczyciel uzasadnia w obecności klasy.

KRYTERIA PROCENTOWE

Do oceniania prac klasowych, sprawdzianów, prac kontrolnych stosuje się kryteria procentowe:

- 0% - 29% możliwych do zdobycia punktów - ocena niedostateczna
- 30% - 49% możliwych do zdobycia punktów - ocena dopuszczająca
- 50% - 69% możliwych do zdobycia punktów - ocena dostateczna
- 70% - 84% możliwych do zdobycia punktów - ocena dobra
- 85% - 95% możliwych do zdobycia punktów - ocena bardzo dobra
- 96% - 100% możliwych do zdobycia punktów - ocena celująca**

OCENIANIE KRYTERIALNE WYPOWIEDZI PISEMNYCH NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH I – III GIMNAZJUM

Krótkie formy wypowiedzi (0 – 5 punktów)

Kryteria oceniania:

5 pkt – bardzo dobry

4 pkt – dobry

3 pkt – dostateczny

2 pkt – dopuszczający

Kryteria oceny ortografii i interpunkcji w krótkich formach wypowiedzi pisemnej

Dopuszczalny jeden błąd ortograficzny i jeden błąd interpunkcyjny (0-1 pkt)

Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się -

dopuszczalne dwa błędy ortograficzne i dwa błędy interpunkcyjne (0-1 pkt)

NOTATKA (STRESZCZENIE) 0 – 5 punktów

I Realizacja tematu	<ul style="list-style-type: none"> • Podanie niezbędnych informacji (miejsce, bohaterowie, najistotniejsze wydarzenia). • Brak zbędnych informacji, ocen, komentarzy.	0-1 0-1
II Kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie spójności wypowiedzi oraz chronologii wydarzeń (zamknięcie wypowiedzi w określonej przez nauczyciela liczbie zdań, eliminacja dialogów (obowiązuje spełnienie wszystkich wymagań).	0-1
III Język i styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

OGŁOSZENIE / ZAWIADOMIENIE 0 – 5 punktów

I Realizacja tematu	<ul style="list-style-type: none"> • Podanie niezbędnych informacji (rodzaj przedsięwzięcia, jego cel, miejsce i czas spotkania, nadawca). • Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (np. poprzez zastosowanie wyrazów o charakterze perswazyjnym, brak zbędnych informacji, ocen, komentarzy.)	0-1 0-1
II Kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie spójności i właściwego układu graficznego tekstu.	0-1
III Język i styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

ZAPROSZENIE 0 – 5 punktów

I Realizacja tematu	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazanie adresata, nadawcy, określenie miejsca, czasu, celu (Kto? Kogo? Kiedy? Gdzie? Dlaczego? – dzień, miesiąc, rok, godzina). • Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (perswazyjność).	0-1 0-1
II Kompozycja	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie spójności i właściwego układu graficznego tekstu.	0-1
III Język i styl	<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

PLAN WYDARZEŃ 0 – 5 punktów

I Realizacja tematu	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazanie adresata, nadawcy, określenie miejsca, czasu, celu (Kto? Kogo? Kiedy? Gdzie? Dlaczego? – dzień, miesiąc, rok, godzina). • Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji	0-1 0-1
---------------------	---	------------

	komunikacyjnej (perswazyjność).	
II Kompozycja	• Zachowanie spójności i właściwego układu graficznego tekstu.	0-1
III Język i styl	• Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	• Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

PODANIE 0 – 5 punktów

I Realizacja tematu	• Określenie rodzaju prośby, jej umotywowanie oraz dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (zwięzłość, komunikatywność, zwroty grzecznościowe).	0-1
II Kompozycja	• Zachowanie wszystkich formalnych wyróżników podania wymienionych w nawiasie (data, wskazanie nadawcy, wskazanie adresata, podpis)	0-1
III Styl	• Dostosowanie stylu do formy wypowiedzi poprzez posługiwanie się zwrotami charakterystycznymi dla podania.	0-1
III Język	• Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	• Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

DEDYKACJA 0 – 5 punktów

I Realizacja tematu	• Wskazanie adresata, nadawcy – ofiarodawcy, daty, celu, przedmiotu. • Dostosowanie wypowiedzi do sytuacji komunikacyjnej (np. stylizacja, cytaty, wyrazy sympatii)	0-1 0-1
II Kompozycja	• Zachowanie spójności i właściwego układu graficznego tekstu.	0-1
III Język i styl	• Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	• Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

REKLAMA 0-5 punktów

I Realizacja tematu	• Tekst o charakterze informacyjnoperswazyjnym • Właściwy dobór środków językowych, zastosowanie wybranych elementów, takich jak: - wykrzykniki, - duża liczba epitetów, eufemizmów, - powtórzenia, slogany reklamowe, łatwe do zapamiętania hasła, - wyrażenia oceniające, wzmacniające siłę sugestii.	0-1 0-1
II Kompozycja	• Skrótowość wypowiedzi.	0-1

III Język i styl	• Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	• Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

KARTKA Z PAMIĘTNIKA 0-5 punktów

I Realizacja tematu	• Przedstawienie świata z punktu widzenia autora (pierwszoosobowa forma wypowiedzi, użycie czasu przeszłego). • Trafne, celowe przedstawienie zdarzeń, uczuć, emocji.	0-1 0-1
II Kompozycja	• Zachowanie spójności i właściwego układu graficznego tekstu.	0-1
III Język i styl	• Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	• Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

KARTKA Z DZIENNIKA 0-5 punktów

I Realizacja tematu	• Przedstawienie świata z punktu widzenia autora (pierwszoosobowa forma wypowiedzi). • Trafne, celowe przedstawienie zdarzeń, uczuć, emocji.	0-1 0-1
II Kompozycja	• Zachowanie spójności i właściwego układu graficznego tekstu (wskazanie daty dziennej).	0-1
III Język i styl	• Dopuszczalny 1 błąd językowy lub stylistyczny.	0-1
IV Ortografia i interpunkcja	• Dopuszczalny 1 błąd oraz 1 interpunkcyjny.	0-1

Dłuższe formy wypowiedzi – ocenianie holistyczne (0 – 10 punktów):

Rozprawka, charakterystyka, opowiadanie, opis, sprawozdanie, list, recenzja, reportaż, wywiad, przemówienie, dziennik, pamiętnik, list motywacyjny, życiorys, CV

Poza przewidzianą punktacją: 1 – 10 punktów uczeń może uzyskać **dotatkowy 1 punkt za wymagania wykraczające**, do których zalicza się:

bogate słownictwo, oryginalny styl wypowiedzi lub trafnie dobrane, dobrze wprowadzone cytaty (z podanym adresem bibliograficznym), twórcze rozwinięcie tematu, interesujące konteksty, spostrzeżenia.

Kryteria oceniania:

11 – pkt. – celujący

10 – pkt. – bardzo dobry

9- pkt.– dobry plus

8 – pkt. - dobry

7 – pkt. – dostateczny plus

6 – pkt. - dostateczny

5 – pkt. – dopuszczający plus

4 – pkt. - dopuszczający

3 – pkt. – niedostateczny plus

2 –0 pkt. - niedostateczny

Kryteria oceny ortografii i interpunkcji w dłuższych formach wypowiedzi pisemnej –
Ortografia (0-1): 0- 2 błędy 1 punkt 3 błędy i więcej – 0 punktów
Interpunkcja (0-1) – dopuszczalne 3 błędy int.

Dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Ortografia (0 – 1): 0 – 3 błędy - 2 punkty 4 błędy i więcej – 0 punktów

Interpunkcja (0 – 1) – dopuszczalne 4 błędy int.

ROZPRAWKA 0-10 punktów

I Treść	Poziom 4: praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie- przedstawia stanowisko autora, zawiera trafną i wnikliwą argumentację, zachowuje logikę wywodu: teza lub hipoteza, argumentacja, podsumowanie	4
	Poziom 3: praca odnosi się do problemu sformułowanego w temacie- przedstawia stanowisko autora, zawiera trafną argumentację, w przeważającej części zachowuje logikę wywodu	3
	Poziom 2: praca w przeważającej części odnosi się do problemu sformułowanego w temacie- przedstawia stanowisko autora, zawiera częściowo trafną argumentację	2
	Poziom 1: praca jest luźno związana z problemem sformułowanym w temacie- przedstawia stanowisko autora zawiera próbę argumentacji	1
	Poziom 0: praca niezwiązana z problemem sformułowanym w temacie praca nie zawiera argumentacji (np. inna forma wypowiedzi)	0
II Segmentacja tekstu	Poziom 1: zachowany logiczny tok rozważań, segmentacja podkreśla logikę wywodu, jest celowa i konsekwentna	1
	Poziom 0: brak logicznego uporządkowania treści, segmentacja przypadkowa lub jej brak	0
III Styl	Poziom 1: styl konsekwentny i dostosowany do przyjętej formy wypowiedzi, występują wyrażenia podkreślające spójność tekstu oraz ukazujące punkt widzenia piszącego	1
	Poziom 0: styl niekonsekwentny lub niedostosowany do przyjętej formy wypowiedzi	0
IV Język	Poziom 2: najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	2
	Poziom 1: 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	1
	Poziom 0: ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	0
V Ortografia	Poziom 1: najwyżej 2 błędy (dla uczniów z dysleksją -3)	1
	Poziom 0: ponad 2 błędy (dla uczniów z dysleksją – ponad 3)	0
VI Interpunkcja	Poziom 1: najwyżej 3 błędy (dla uczniów z dysleksją - 4)	1
	Poziom 0: ponad 3 błędy (dla uczniów z dysleksją - ponad 4)	0

CHARAKTERYSTYKA POSTACI 0-10 punktów

I Treść	Poziom 4: charakterystyka postaci wybranej według wskazań podanych w temacie – prezentacja postaci, może wystąpić opis cech zewnętrznych, prezentacja cech wewnętrznych ze wskazaniem zależności pomiędzy cechami charakteru a postępowaniem postaci, ocena postępowania osoby wraz z uzasadnieniem	4
	Poziom 3: charakterystyka postaci wybranej według wskazań podanych w temacie - prezentacja postaci ocena postaci	3
	Poziom 2: charakterystyka postaci wybranej zgodnie z tematem pracy prezentacja postaci, omówienie niektórych cech wewnętrznych oraz próba ukazania zależności pomiędzy nimi a postępowaniem postaci	2
	Poziom 1: próba napisania charakterystyki postaci wskazanej w temacie - podanie co najmniej jednej informacji o postaci	1
	Poziom 0: praca nie ma cech charakterystyki lub wybór postaci niezgodny z poleceniem zawartym w temacie	0
II Segmentacja tekstu	Poziom 1: zachowany logiczny tok wypowiedzi, segmentacja celowa i konsekwentna	1
	Poziom 0: brak logicznego uporządkowania wypowiedzi, segmentacja przypadkowa lub jej brak	0
III Styl	Poziom 1: styl konsekwentny i dostosowany do przyjętej formy wypowiedzi	1
	Poziom 0: styl niekonsekwentny lub niedostosowany do przyjętej formy wypowiedzi	0
IV Język	Poziom 2: najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	2
	Poziom 1: 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	1
	Poziom 0: ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne	0
V Ortografia	Poziom 1: najwyżej 2 błędy (dla uczniów z dysleksją -3)	1
	Poziom 0: ponad 2 błędy (dla uczniów z dysleksją – ponad 3)	0
VI Interpunkcja	Poziom 1: najwyżej 3 błędy (dla uczniów z dysleksją - 4)	1
	Poziom 0: ponad 3 błędy (dla uczniów z dysleksją - ponad 4)	0

OPOWIADANIE np. z elementami opisu przeżyć 0-10 punktów

I Treść	<p>Poziom 4: urozmaicone kompozycyjne i fabularnie opowiadanie z elementami opisu przeżyć, zgodnie z podanym w poleceniu tematem, określenie elementów świata przedstawionego (czas i miejsce wydarzeń, bohaterowie), zachowanie logicznego porządku wydarzeń, dynamizowanie akcji, konsekwentny sposób narracji, wprowadzenie elementów opisu przeżyć, funkcjonalnie w stosunku do treści opowiadania</p> <p>Poziom 3: opowiadanie na wskazany w poleceniu temat, zawierający elementy opisu przeżyć, określenie elementów świata przedstawionego, logiczny porządek wydarzeń, elementy opisu przeżyć spójne z treścią opowiadania</p> <p>Poziom 2: opowiadanie na wskazany w poleceniu temat, zawierający elementy opisu przeżyć, ogólne informacje o świecie przedstawionym, większość zdarzeń chronologicznie uporządkowana</p> <p>Poziom 1: próba napisania opowiadania z elementami opisu przeżyć na podany w poleceniu temat, występowanie niektórych elementów świata przedstawionego, część wydarzeń chronologicznie uporządkowana</p> <p>Poziom 0: wypowiedź na inny temat niż podany w poleceniu, brak elementów opisu przeżyć, praca w innej formie niż opowiadanie</p>	<p style="text-align: right;">4</p> <p style="text-align: right;">3</p> <p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">0</p>
II Segmentacja tekstu	<p>Poziom 1: segmentacja celowa i konsekwentna, związana z logicznym ciągiem wydarzeń</p> <p>Poziom 0: brak logicznego uporządkowania wypowiedzi, segmentacja przypadkowa lub jej brak</p>	<p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">0</p>
III Styl	<p>Poziom 1: styl konsekwentny i dostosowany do przyjętej formy wypowiedzi</p> <p>Poziom 0: styl niekonsekwentny lub niedostosowany do przyjętej formy wypowiedzi</p>	<p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">0</p>
IV Język	<p>Poziom 2: najwyżej 3 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne</p> <p>Poziom 1: 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne</p> <p>Poziom 0: ponad 4 błędy składniowe lub leksykalne, lub frazeologiczne, lub fleksyjne</p>	<p style="text-align: right;">2</p> <p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">0</p>
V Ortografia	<p>Poziom 1: najwyżej 2 błędy (dla uczniów z dysleksją -3)</p> <p>Poziom 0: ponad 2 błędy (dla uczniów z dysleksją – ponad 3)</p>	<p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">0</p>
VI Interpunkcja	<p>Poziom 1: najwyżej 3 błędy (dla uczniów z dysleksją - 4)</p> <p>Poziom 0: ponad 3 błędy (dla uczniów z dysleksją - ponad 4)</p>	<p style="text-align: right;">1</p> <p style="text-align: right;">0</p>

KRYTERIA OCENIANIA DYKTAND

O ocenie decyduje liczba popełnionych błędów ortograficznych i interpunkcyjnych.

0 błędów ort. – cel.

1 błąd ort. – cel.-.

2 błędy ort. – bdb.

3 błędy ort. – bdb.-

4 błędy – db.

5 błędów – db.-

6 błędów – dost.

7 błędów – dost. -

8 błędów – dop.

9 błędów – dop. -

10 błędów – ndst.

Podany wykaz obejmuje liczbę błędów ortograficznych **rażących**

(pierwszorzędnych). Za takie uważa się błędy w zakresie „rz”, „ż”, „u”, „ó”, „ch”, „h”, „nie” z osobowymi formami czasownika, z przymiotnikiem i rzeczownikiem;

Pozostałe błędy uważa się za **błędy drugorzędne**.

2 błędy drugorzędne traktuje się jako 1 błąd rażący, 3 błędy interpunkcyjne traktuje się jak 1 błąd ortograficzny rażący.

- *Uczeń posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o dysleksji pisze dyktando, ale nie otrzymuje oceny lub pisze sprawdzian ze znajomości zasad ortograficznych. Dyktando pełni wtedy tylko funkcję diagnozującą.*

OCENY ŚRÓDROCZNE I KOŃCOWOROCZNE

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

1. Posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.
  2. Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy.
- lub:
3. Osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych (szczebel wojewódzki, regionalny, krajowy).

Wymagania szczegółowe:

1. W zakresie czytelnictwa:

- Dokładna znajomość tekstów literackich analizowanych na lekcjach.
- Samodzielna lektura.
- Wysoki stopień czytania.

2. W zakresie wypowiedzi ustnej:

- Wzorowy styl.
- Dodatkowe wiadomości związane z tematem lub wykraczające poza program.

3. W zakresie wypowiedzi pisemnej:

- Prace literackie (domowe, klasowe) niemal bezbłędne, zawierające dodatkowe informacje na temat i (lub) własne przemyślenia poparte argumentami.
- Sprawdziany gramatyczne niemal bezbłędne,
- Sprawdziany ortograficzne (dyktanda) bezbłędne.

Wymagania na pozostałe stopnie szkolne

Umiejętności ucznia w zakresie słuchania, mówienia, pisania, czytania i odbioru tekstów kultury oraz rozpoznawania i analizy zjawisk językowych.

Klasa I

Celujący

Słuchanie

1. Koncentruje uwagę podczas słuchania cudzej wypowiedzi.
2. Rozpoznaje intencję mówiącego na podstawie barwy, siły głosu i intonacji.
3. Dostrzega niezrozumiałe wyrazy, wyrażenia i zwroty oraz stara się je wyjaśnić.
4. Wyróżnia najważniejsze informacje.
5. Określa tematykę usłyszanego tekstu i rozpoznaje jego funkcję.

Słuchanie jest umiejętnością trudną do sprawdzania kryterialnego. Uczeń potwierdza ją przez wypowiedzi ustne i pisemne

Rozpoznawanie i analiza zjawisk językowych

1. Poprawnie wymawia i zapisuje głoski oznaczone literami ą, ę (w zależności od sąsiedztwa innych głosek i na końcu wyrazu).
2. Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe.
3. Zna i stosuje zasady akcentowania.
4. Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego.
5. Rozpoznaje i nazywa różne typy podmiotów i orzeczeń oraz określa z grupy podmiotu i orzeczenia.
6. Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika.
7. Zna i rozpoznaje związki składniowe: zgody, rzędu i przynależności.

8. Zna i stosuje zasady ortograficzne.

Bardzo dobry

Mówienie:

1. Wypowiada się logicznie, płynnie, poprawnie i dba o estetykę wypowiedzi.
2. Podejmuje polemikę.
3. Mówi z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych odbiorców w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych (3-4 minuty).
4. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa.
5. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
6. Potrafi zaplanować własną wypowiedź ustną i dokonać prezentacji.
7. Tworzy wypowiedzi ustne takie jak relacje, sprawozdanie z lektury oraz opowiadanie.

Pisanie

1. Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
2. Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
3. Zna wszystkie formy przewidziane programem: notatka, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, opis (przedmiotu, obrazu, sytuacji), plan, proste formy użytkowe: list prywatny, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, dedykacja, kartka z dziennika i pamiętnika, i redaguje je zgodnie z cechami danej formy.
4. Stosuje samodzielnie odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty, własne znaki).
5. W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne.
6. Redaguje wypowiedź w stylu odpowiednim do sytuacji komunikacyjnej (sprawozdawca, komentator, opiniotwórca).
7. Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
2. Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
3. Porównuje różne formy przekazu treści.
4. Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.

33

5. Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki.
6. Określa funkcję tekstu.
7. Samodzielnie wyciąga wnioski z przeczytanego tekstu.
8. Dostrzega kompozycyjną i stylistyczną specyfikę różnych tekstów.
9. Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
10. Zna podstawowe informacje z biogramów pisarzy tworzących:
  - a) przed XIX w. – J. Kochanowski, I. Krasicki
  - b) w XIX w.-A. Mickiewicz, A. Fredro, H. Sienkiewicz, S. Żeromski
  - c) współcześnie- W. Szymborska, Cz. Miłosz.

Dobry

Mówienie

Umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą, opanowane w stopniu dobrym. ad. 3. (2-3 minuty).

Pisanie

Umiejętności jak na ocenę bardzo dobrą, opanowane w stopniu dobrym.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

Umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą opanowane w stopniu dobrym.

Dostateczny

Mówienie

1. Wypowiada się w miarę logicznie i dba o estetykę wypowiedzi.

2. Skutecznie komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
3. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
4. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
5. Uczestniczy w planowaniu wypowiedzi i prezentacji (2 minuty).

Pisanie

1. Pisze czytelnie, dba o estetykę tekstu.
2. Popelnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne, stylistyczne.
3. Stara się zredagować następujące formy wypowiedzi: notatka, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, opis (przedmiotu, obrazu, sytuacji), plan, proste formy użytkowe: list prywatny, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, dedykacja, kartka z dziennika i pamiętnika. Stosuje odpowiednie techniki notowania wg wskazań nauczyciela.
4. Tworzy tekst spójny pod względem treści.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Przeczytał przynajmniej połowę lektur z listy lektur obowiązkowych.
2. Wykorzystuje informacje z kilku wskazanych źródeł.
3. Odróżnia teksty fabularne od informacyjnych.
4. Znajduje informacje w czytanim tekście.
5. Rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe oraz kompozycję utworu; wskazuje elementy świata przedstawionego.
6. Próbuje wyciągnąć wnioski z przeczytanego tekstu.
7. Przekazuje własnymi słowami najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu.

34

Dopuszczający

Mówienie

1. Wypowiada się na temat (1- 1,5 minuty).
2. Komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
3. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
4. Wygłasza z pamięci krótkie wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).

Pisanie

1. Stara się pisać czytelnie i dba o estetykę tekstu.
2. Mimo licznych błędów tekst jest zrozumiały.
3. Podejmuje próby redagowania następujących form wypowiedzi: notatka, opowiadanie, charakterystyka, streszczenie, opis (przedmiotu, obrazu, sytuacji), plan, proste formy użytkowe: list prywatny, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, dedykacja, kartka z dziennika i pamiętnika.
4. Podejmuje próby argumentowania.
5. Redaguje prostą notatkę przy pomocy nauczyciela.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Czyta ze zrozumieniem proste teksty.
2. Zapoznał się z częścią lektur z listy obowiązkowej.
3. Wyszukuje konkretną informację we wskazanym fragmencie.
4. Rozumie pojęcie fikcji literackiej.
5. Zna i rozróżnia gatunki i rodzaje literackie.
6. Posługuje się pojęciami: epitet, porównanie, przenośnia, apostrofa.

Klasa II

Umiejętności ucznia z zakresu : słuchania, mówienia, pisanie, czytania i odbioru tekstów kultury oraz rozpoznawania i analizy zjawisk językowych.

Słuchanie

1. Koncentruje uwagę podczas słuchania cudzej wypowiedzi.
2. Rozpoznaje intencję mówiącego na podstawie barwy, siły głosu i intonacji.
3. Dostrzega niezrozumiałe wyrazy, wyrażenia i zwroty oraz stara się je wyjaśnić.

4. Wykorzystuje usłyszane informacje na lekcjach i w życiu.
  5. Potrafi określić tematykę usłyszanego tekstu, rozpoznaje jego funkcję.
  6. Potwierdza słuchanie notatką i zajęciem stanowiska w rozmowie.
  7. Zna i stosuje werbalne i niewerbalne środki podtrzymujące rozmowę.
- Słuchanie jest umiejętnością trudną do sprawdzania kryterialnego. Uczeń potwierdza ją przez wypowiedzi ustne i pisemne.

Rozpoznawanie i analiza zjawisk językowych

1. Poprawnie wymawia i zapisuje grupy spółgłoskowe, spółgłoski podwojone i występujące obok siebie takie same i różne samogłoski.
2. Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.

35

3. Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzeń (zdanie pojedyncze, imiesłowowy równoważnik zdania, zdania podrzędnie i współrzędnie złożone, zdania złożone wielokrotnie).
4. Stosuje stronę bierną i formy nieosobowe na –no, -to.
5. Przeprowadza analizę składniową zdania pojedynczego, rozpoznaje orzeczenie imienne, którego składnikiem jest rzeczownik z przyimkiem; przeprowadza analizę składniową zdań złożonych.
6. Przeprowadza analizę słowotwórczą wybranych grup rzeczowników i przymiotników, tworzy wyrazy według poznanych wzorców słowotwórczych.
7. Rozwija i koduje skróty i skrótowce w kontekście i w oderwaniu od kontekstu, z uwzględnieniem zasad ortografii w zapisie.
8. Zna i stosuje zasady ortograficzne.
9. Zna i stosuje zasady interpunkcyjne.

Bardzo dobry

Mówienie

1. Wypowiada się logicznie, płynnie, poprawnie i dba o estetykę wypowiedzi.
2. Podejmuje polemikę.
3. Mówi z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych odbiorców w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych (3-4 minuty).
4. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa.
5. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
6. Potrafi zaplanować własną wypowiedź ustną i dokonać prezentacji.
7. W rozmowie daje dowody logicznego toku myślowego (rozumowania, wnioskowania, uogólniania).
8. Zadaje pytania, udziela odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi, formułuje pytania szczegółowe, ogólne i problemowe adekwatne do potrzeby.
9. Tworzy wypowiedzi ustne takie jak relacja.
10. Nawiązuje do wypowiedzi rozmówcy.
11. Relacjonuje czyjeś stanowisko.
12. Potrafi wystąpić w roli negocjatora.

Pisanie

1. Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
2. Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
3. Zna wszystkie formy przewidziane programem : **notatka, opowiadanie, charakterystyka, charakterystyka porównawcza, sprawozdanie, streszczenie, opis (przedmiotu, obrazu, sytuacji), opis przeżyć wewnętrznych, plan, recenzja, rozprawka, proste formy użytkowe: list prywatny, kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, telegram, ogłoszenie,**

dedykacja, kartka z dziennika i pamiętnika, i redaguje je zgodnie z cechami danej formy.

4. Stosuje samodzielnie odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty, własne znaki).
5. W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne.
6. Redaguje wypowiedź w stylu odpowiednim do sytuacji komunikacyjnej (sprawozdawca, komentator, opiniodawca).
7. Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.

36

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur.
2. Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.
3. Porównuje różne formy przekazu treści.
4. Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
5. Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki.
6. Określa funkcję tekstu.
7. Samodzielnie wyciąga wnioski z przeczytanego tekstu.
8. Dostrzega kompozycyjną i stylistyczną specyfikę różnych tekstów.
9. Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
10. Zna podstawowe informacje z biografów pisarzy tworzących:
  - a) przed XIX w. – J. Kochanowski,
  - b) w XIX w.-A. Mickiewicz, J. Słowacki, C. K. Norwid, H. Sienkiewicz,
  - c) współcześnie- W. Szymborska, Cz. Miłosz, A. Kamiński.

Dobry

Mówienie

Umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą, opanowane w stopniu dobrym.
ad. 3. (2-3 minuty).

Pisanie

Umiejętności jak na ocenę bardzo dobrą, opanowane w stopniu dobrym.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

Umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą opanowane w stopniu dobrym.

Dostateczny

Mówienie

1. Wypowiada się w miarę logicznie i dba o estetykę wypowiedzi.
2. Skutecznie komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
3. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
4. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
5. Uczestniczy w planowaniu wypowiedzi i prezentacji (2 minuty).
6. Próbuje w rozmowie dawać dowody logicznego toku myślowego.
7. Próbuje zadawać pytania i udzielać odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi.
8. Próbuje tworzyć wypowiedzi ustne(relację).

Pisanie

1. Pisze czytelnie, dba o estetykę tekstu.
2. Popołnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne, stylistyczne.
3. Poprawnie redaguje następujące formy wypowiedzi: opis, opowiadanie, charakterystykę, list, kartkę pocztową, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie;
4. Próbuje pisać: streszczenie, rozprawkę, recenzję.
5. Stosuje odpowiednie techniki notowania wg wskazań nauczyciela.
6. Tworzy tekst spójny pod względem treści.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Przeczytał przynajmniej połowę lektur z listy lektur obowiązkowych.

2. Wykorzystuje informacje z kilku wskazanych źródeł.
3. Odróżnia teksty fabularne od informacyjnych.
4. Znajduje informacje w czytany tekście.
5. Rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe oraz kompozycję utworu; wskazuje elementy świata przedstawionego.
6. Próbuje wyciągnąć wnioski z przeczytanego tekstu.
7. Przekazuje własnymi słowami najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu.

Dopuszczający

Mówienie

1. Wypowiada się na temat (1- 1,5 minuty).
2. Komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
3. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
4. Wygłasza z pamięci krótkie wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
5. Stara się stworzyć relację.

Pisanie

1. Stara się pisać czytelnie i dba o estetykę tekstu.
2. Mimo licznych błędów tekst jest zrozumiały.
3. Podejmuje próby zredagowania następujących form wypowiedzi: notatka, opis, opis przeżyć wewnętrznych, opowiadanie, charakterystyka, list, dziennik, pamiętnik kartka pocztowa, życzenia, zaproszenie, zawiadomienie, dedykacja, ogłoszenie; próbuje pisać streszczenie, rozprawkę, recenzję.
4. Redaguje prostą notatkę.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Czyta ze zrozumieniem proste teksty.
2. Zapoznał się z częścią lektur z listy obowiązkowej.
3. Wyszukuje konkretną informację we wskazanym fragmencie.
4. Rozumie pojęcie fikcji literackiej.

Klasa III

Umiejętności ucznia w zakresie słuchania, mówienia, pisanie, czytania i odbioru tekstów kultury oraz rozpoznawania i analizy zjawisk językowych.

Słuchanie

1. Koncentruje uwagę podczas słuchania cudzej wypowiedzi.
2. Rozpoznaje intencję mówiącego na podstawie barwy, siły głosu i intonacji.
3. Dostrzega niezrozumiałe wyrazy, wyrażenia i zwroty oraz stara się je wyjaśnić.
4. Wykorzystuje usłyszane informacje na lekcjach i w życiu.
5. Określa tematykę usłyszanego tekstu i rozpoznaje jego funkcję.
6. Potwierdza słuchanie zajęciem stanowiska w rozmowie.
7. Zna i stosuje werbalne i niewerbalne środki językowe.

Słuchanie jest umiejętnością trudną do sprawdzania kryterialnego. Uczeń potwierdza ją przez wypowiedzi ustne i pisemne

Rozpoznawanie i analiza zjawisk językowych

1. Rozpoznaje upodobnienia fonetyczne (gł. pod względem dźwięczności) i dostrzega ich znaczenie dla poprawnej wymowy i pisowni.
2. Rozpoznaje w tekście i nazywa części mowy, określa ich formy gramatyczne i funkcje składniowe, ze szczególnym uwzględnieniem form osobowych i nieosobowych czasownika, w tym imiesłówów.
3. Rozróżnia i buduje różne typy wypowiedzi (zdanie pojedyncze, imiesłowowy równoważnik zdania, zdania współrzędnie i podrzędnie złożone, zdania złożone wielokrotnie). Dokonuje dwukierunkowych przekształceń wypowiedzi: zdanie – równoważnik, zdanie pojedyncze- złożone, konstrukcje czynne - bierne.

4. Potrafi dokonać analizy składniowej w/w wypowiedzeń.
5. Stosuje mowę zależną i niezależną.
6. Przeprowadza analizę słowotwórczą wybranych grup rzeczowników i przymiotników, tworzy wyrazy wg poznanych wzorców słowotwórczych.
7. Rozwija i koduje skróty i skrótowce w kontekście i w oderwaniu od kontekstu, z uwzględnieniem zasad ortografii w zapisie.
8. Zna i stosuje zasady ortograficzne.
9. Zna i stosuje zasady interpunkcyjne.
10. Zna podstawowe pojęcia dotyczące stylizacji.
11. Odróżnia język ogólnopolski od dialektu, gwary, żargonu.
12. Rozpoznaje neologizmy, archaizmy, homonimy, synonimy, antonimy i frazeologizmy.

Bardzo dobry

Mówienie

1. Wypowiada się logicznie, płynnie, poprawnie i dba o estetykę wypowiedzi.
2. Podejmuje polemikę.
3. Mówi z przejrzystą intencją do rzeczywistych i wyobrażonych odbiorców
4. w sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych (3-4 minuty).
5. 4. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa.
6. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
7. Potrafi zaplanować własną wypowiedź ustną i dokonać prezentacji.
8. W rozmowie daje dowody logicznego toku myślowego (rozumowania, wnioskowania, uogólniania).
9. Zadaje pytania, udziela odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi, formułuje pytania szczegółowe, ogólne i problemowe adekwatne do potrzeby.
10. Tworzy wypowiedzi ustne, takie jak relację, przemówienie.
11. Nawiązuje do wypowiedzi rozmówcy.
12. Relacjonuje czyjeś stanowisko.
13. Potrafi wystąpić w roli negocjatora.

Pisanie

1. Dbą o estetykę tekstu, pisze starannie.
2. Przestrzega norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych.
3. Zna wszystkie formy przewidziane programem (notatka, opis przedmiotu i dzieła sztuki, opis sytuacji i przeżyć, opowiadanie, charakterystyka, pamiętnik, dziennik, sprawozdanie, streszczenie, rozprawka, recenzja, wywiad, list motywacyjny, otwarty, intencyjny; proste formy użytkowe: list, podanie, życiorys i CV, kartka pocztowa, życzenia, dedykacja, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, zawiadomienie) i redaguje je zgodnie z cechami danej formy.
4. Rozpoznaje artykuł prasowy, reportaż, esej, felieton.
5. Stosuje samodzielnie odpowiednie techniki notowania (schematy, tabele, skróty, własne znaki).
6. W tworzeniu tekstów wykorzystuje wiedzę o języku, zna i stosuje związki frazeologiczne, doskonali indywidualny styl wypowiedzi pisemnej.
7. Redaguje wypowiedź w stylu odpowiednim do sytuacji komunikacyjnej (sprawozdawca, komentator, opiniotwórca).
8. Odróżnia specyfikę tekstu pisanego od tekstu mówionego.
9. Dokonuje stylizacji i parafrazy tekstu.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Zna bardzo dobrze wszystkie teksty z kanonu lektur podstawowych.
2. Wykorzystuje informacje z różnych źródeł.

3. Porównuje różne formy przekazu treści.
4. Odnajduje w tekście fragment potrzebny do argumentacji i umie się nim posłużyć.
5. Rozróżnia rodzaje literackie i poznane gatunki.
6. Określa funkcję tekstu.
7. Samodzielnie wyciąga wnioski z przeczytanego tekstu.
8. Dostrzega kompozycyjną i stylistyczną specyfikę różnych tekstów.
9. Rozumie i stosuje poznane pojęcia z zakresu teorii literatury.
10. Zna podstawowe informacje z biografów pisarzy tworzących:
  - a) przed XIX w. – J. Kochanowski, W. Szekspir,
  - b) w XIX w.-A. Mickiewicz, J. Słowacki, C. K. Norwid, H. Sienkiewicz, B. Prus
  - c) współcześnie- Z Herbert, W. Szymborska, Cz. Miłosz, S. Mrożek.
11. Odróżnia fakty od opinii.

Dobry

Mówienie

Umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą, opanowane w stopniu dobrym.
ad. 3. (2-3 minuty).

Pisanie

Umiejętności jak na ocenę bardzo dobrą, opanowane w stopniu dobrym.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

Umiejętności takie jak na ocenę bardzo dobrą opanowane w stopniu dobrym.

Dostateczny

Mówienie

1. Wypowiada się w miarę logicznie i dba o estetykę wypowiedzi.
2. Skutecznie komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
3. Uczestniczy w dialogu.
4. Wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
5. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
6. Uczestniczy w planowaniu wypowiedzi i prezentacji (2-3 minuty).
7. Próbuje w rozmowie dawać dowody logicznego toku myślowego.
8. Próbuje zadawać pytania i udzielać odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi. Próbuje tworzyć wypowiedzi ustne(relację i przemówienie).

40

Pisanie

1. Pisze czytelnie, starannie, dba o estetykę tekstu.
2. Popołnia nieliczne błędy językowe, ortograficzne, stylistyczne.
3. Poprawnie redaguje następujące formy wypowiedzi: notatka, opis, opowiadanie, charakterystykę, streszczenie, sprawozdanie, dziennik, pamiętnik, rozprawkę, list motywacyjny, wywiad, list, kartkę pocztową, życzenia, dedykację, zaproszenie, telegram, ogłoszenie, zawiadomienie.
4. Stosuje odpowiednie techniki notowania wg wskazań nauczyciela.
5. Tworzy tekst spójny pod względem treści.
6. Wykorzystuje wiedzę o języku, redagując własną wypowiedź.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Przeczytał przynajmniej połowę lektur z listy lektur obowiązkowych.
2. Wykorzystuje informacje z kilku wskazanych źródeł.
3. Odróżnia teksty fabularne od informacyjnych.
4. Znajduje informacje w czytany tekście.
5. Rozpoznaje podstawowe cechy rodzajowe oraz kompozycję utworu; wskazuje elementy świata przedstawionego.
6. Próbuje wyciągnąć wnioski z przeczytanego tekstu.
7. Przekazuje własnymi słowami najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu.
8. Odróżnia fakty od opinii.

Dopuszczający

Mówienie

1. Wypowiada się na temat (1- 1,5 minuty).
2. Komunikuje się w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
3. Nawiązuje bezpośredni i życzliwy kontakt z rozmówcą.
4. Wygłasza z pamięci krótkie wiersze i fragmenty prozy (dopuszczalne są potknięcia).
5. Stara się stworzyć relację i przemówienie.

Pisanie

1. Stara się pisać czytelnie i dba o estetykę tekstu.
2. Mimo licznych błędów tekst jest zrozumiały.
3. Podejmuje próby redagowania następujących form wypowiedzi: notatka, opis, opowiadanie, charakterystyka, list, sprawozdanie, kartka pocztowa, dziennik, pamiętnik, wywiad, życzenia, zaproszenie, ogłoszenie, zawiadomienie.
Próbuje pisać: streszczenie, rozprawkę, recenzję, list motywacyjny.
4. Podejmuje próby argumentowania.
5. Redaguje prostą notatkę.

Czytanie i odbiór tekstów kultury

1. Czyta ze zrozumieniem proste teksty.
2. Zapoznał się z częścią lektur z listy obowiązkowej.
3. Wyszukuje konkretną informację we wskazanym fragmencie.
4. Rozumie pojęcie fikcji literackiej.
5. Odróżnia fakty od opinii.

Oceny śródroczne i roczne nie są ustalane jako średnie arytmetyczne ocen cząstkowych.